

Stephen King

KONEC IZMENE

Prevod:
Anja Bakan

Za Thomasa Harrisa

Get me a gun
Go back into my room
I'm gonna get me a gun
One with a barrel or two
You know I'm better off dead than
Singing these suicide blues.

- *Cross Canadian Ragweed*

10. APRIL 2009
MARTINE STOVER

Tik preden se zdani, je vedno najtemneje.

Tega starega reka se je spomnil Rob Martin, ki se je s svojim rešilnim avtomobilom počasi vozikal po zgornjem koncu Ulice Marlborough proti Gasilski postaji 3, kjer je bila njegova baza. Kdor je skoval tole, je razglabljal Rob, je res zadel v polno, kajti to jutro je bilo temneje kot v medvedji riti, pa čeprav je bila zora že tik pred vrati.

Sicer pa jutranja zarja ne bo dosti spremenila, tudi potem ko se rodi; lahko bi ji celo rekli zarja z mačkom. Megla je bila gosta in prežeta z vonjem ne ravno imenitnega Velikega jezera. Da je bilo vse skupaj še lepše, je skozi začetlo na drobno, ledeno pršiti. Rob je hitrost brisalcev na vozilu zmanjšal s srednje na počasno. Nedaleč pred njim sta se iz goste turobnosti dvigala nezgrešljiva rumena loka.

»Zlati joški Amerike!« je vzkliknil Jason Rapsis na sovoznikovem sedežu. Rob je v petnajstih letih, odkar je

opravljaj službo zdravstvenega tehnika NMP, delal že s številnimi reševalci, a Jace Rapsis je bil najboljši: sproščen in nasmejan, kadar se ni dogajalo nič, ter nezmotljiv in strogo osredotočen, ko se je dogajalo vse naenkrat. »Dobila bova kaj za pod zob! Naj živi kapitalizem! Zapelji tja, zapelji tja!«

»Si prepričan?« je vprašal Rob. »Čeprav sva ravnokar videla praktični prikaz, kaj lahko to stranje povzroči?«

Vračala sta se namreč z intervencije v eni od kičastih vil v Sladkem gaju, kamor so ju poslali, ker je neki moški po imenu Harvey Galen poklical 911 zaradi silnih bolečin v prsih. Ob njunem prihodu je ležal na kavču v sobi, ki ji bogataši prav gotovo rečejo 'velika sprejemnica', in v svoji modri svileni pižami je bil kot nasedli kit. Žena se je sklanjala nadenj, prepričana, da se bo vsak hip stegnil.

»Mc-Do-nald's! Mc-Do-nald's!« je skandiral Jason in poskakoval na sedežu. Resnobra, sposobni strokovnjak, ki je preveril življenjske znake gospoda Galena (Rob s prvo pomočjo, opremo za predihavanje in zdravili za srce pa je bil tik ob njem), je na vsem lepem izgubil. Svetli lasje so mu opletali nad očmi in videti je bil kot štirinajstletnik, prevelik za svoja leta. »Zapelji no tja, če ti rečem!«

Rob je res zapeljal pred McDonald's. Tudi njemu je zadišal hamburger s pleskavico in mogoče kakšna tista rjavkasta zadeva, ki je bila videti kot ocvrt bivolji jezik.

Pred okencem drive-in je bila krajša kolona. Rob je zapeljal tik za zadnji avto.

»Veš kaj, tip sploh ni doživel pravega srčnega zastoja,« je rekel Jason. »Samo preveč se je nabasal mehiške hrane. Ko sva mu ponudila prevoz v bolnišnico, naju je zavrnil, a ne?«

Res ju je. Potem ko se mu je parkrat pošteno spahnilo, iz

predela pod pasom pa tako zagrmelo, da je njegovo koščeno ženo kar odneslo v kuhinjo, se je gospod Galen dvignil v sedeč položaj, izjavil, da se počuti veliko boljše, in jima rekel, da ne, po moje mi ni treba v Kinerjevo bolnišnico. Rob in Jason sta se strinjala, sploh ko jima je Galen zrecitiral, kaj vse si je privoščil prejšnji večer v mehiški restavraciji. Utrip je imel močan, in čeprav je bil njegov krvi tlak nekoliko dvomljivih vrednosti, je bil takšen verjetno že leta in leta, pa tudi sicer je bil trenutno stabilen. Avtomatskega zunanjega defibrilatorja sploh ni bilo treba jemati iz torbe.

»McMuffin z jajcem bom, in to dva, zraven pa dve krompirjevi polpeti,« je naročil Jason. »In črno kavo. V bistvu bom tri polpete.«

Rob je še vedno razmišljal o Galenu. »Tokrat je imel samo prebavne motnje, toda slej ko prej bo šlo zares. Kap, kot strela z jasnega. Kaj misliš, koliko tehta? Sto trideset? Sto petdeset?«

»Najmanj sto štirideset,« je rekel Jason, »zdaj pa nehaj, vem, da mi hočeš pokvariti zajtrk.«

Rob je pokazal na zlata oboka, ki sta štrlela iz megle, ki se je privlekla iznad jezera. »Ameriki polovico težav povzročajo prav takšnele in njej podobne mastne luknje. Saj delaš v zdravstvu, tako da to gotovo veš. In tole, kar si pravkar naročil? Tole je devetsto kalorij v eni rundi, kolega. McMuffinu dodaj še klobasico ali dve, pa si na tisoč tristo.«

»Kaj boš pa *ti*, doktor Fit?«

»Hamburger. Mogoče dva.«

Jason ga je tlesknil po ramenu. »To, stari!«

Kolona se je pomaknila naprej. Od okenca sta ju ločila še dva avta, takrat pa je radio pod armaturnim računalnikom zahreščal. Dispečerji so bili običajno mirni, zbrani in hladnokrvni, tale pa

je zvenela kot radijski blebetač, ki je spil preveč red bullov. »Vsa reševalna vozila in gasilski avti, pozor, zgodila se je množična nesreča! Ponavljam, množična nesreča! Nujen poziv za vsa reševalna vozila in gasilske avte!«

Množična nesreča. Rob in Jason sta se zastrmela drug v drugega. Strmoglavljenje letala, iztirjenje vlaka, eksplozija ali teroristično dejanje. Skoraj gotovo je bilo nekaj od tega.

»Prizorišče nesreče je City Center v Ulici Marlborough, ponavljam, City Center v Ulici Marlborough. Še enkrat: množična nesreča, najverjetneje s številnimi smrtnimi žrtvami. Bodite pazljivi.«

Roba Martina je zvilo v želodcu. Kadar je šlo za prizorišče verižnega trčenja ali plinske eksplozije, ti ni nihče rekel, da pazi. Samo ena možnost je ostala, in sicer teroristično dejanje, ki mogoče še vedno poteka.

Dispečerka je znova spustila rafal opozoril. Jason je prižgal luči in sireno, Rob pa je zasukal volan in s Freightlinerjevim rešilnim avtom zapeljal na vozni pas mimo lokala, pri čemer je oplazil odbijač avta pred seboj. Bila sta le devet ulic od City Centra, toda če Al Kaida vseprek strelja s kalašnikovkami, se nimata s čim braniti, razen s svojim dobrim starim zunanjim defibrilatorjem.

Jason je pograbil mikrofon. »Sprejeto, centrala, tu številka 23 iz postaje 3, predvideni čas prihoda je čez slabih šest minut.«

Iz drugih koncev mesta so se razlegale preostale sirene, a po zvoku sodeč, je pomislil Rob, je njun rešilec najbližje prizorišču. V zrak se je začela zažirati pridušena kovinska svetloba, in ko sta zapeljala v Ulico Marlborough, se je iz sive megle prikazal siv avto, velika limuzina z udrtim pokrovom motorja in strašno zarjavelo masko. Dolgi HD-žarometi so bili za trenutek

uperjeni naravnost proti njima. Rob je klofnil po hupi in odvil. Avto – videti je bil kot mercedes, čeprav Rob ni bil prepričan – je zdrsnil nazaj na svoj vozni pas in za njim je v megli ostal le še sij zadnjih luči.

»Kristus, tole je šlo pa za las,« je rekel Jason. »Najbrž si nisi zapomnil registrske?«

»Ne.« Robu je srce tolklo kot za stavo, tako da je utrip čutil v vratu. »Polne roke dela sem imel s tem, da nama rešim glavo. Poslušaj, kako je možno, da je pred City Centrom več smrtnih žrtev? Saj niti bog še ni vstal. Gotovo je še vse zaprto.«

»Lahko da gre za nesrečo avtobusa.«

»Težko. Voziti začnejo šele ob šestih.«

Sirene. Vsepovsod sirene, ki so se začele združevati kot točke na radarju. Mimo je zdrvel policijski avto, toda Rob je bil prepričan, da sta med vsemi reševalnimi in gasilskimi vozili še vedno prva onadva.

In tako bova dobila priložnost, da kak usekan Arabec, ki vpije *Alahu akbar*, najprej ustrelji ali razstreli naju. Res krasno.

A služba je služba, zato je zavil na strmi dovoz h kompleksu poslovnih prostorov ob ogabnem avditoriju, kamor je hodil volit, dokler se ni preselil v predmestje.

»Zaviraj!« je zakričal Jason. »Jebenti jezus, Robbie, ZAVIRAJ!«

Iz megle so se proti njima valile trume ljudi, in ker je bilo tako strmo, so nekateri sprintali tako rekoč brez nadzora. Nekateri so kričali. Neki tip je padel, se prekotalil, se pobral in stekel naprej, izpod jakne pa mu je plapolala strgana srajca. Rob je videl žensko z razparano hlačnico, krvavimi meči in le enim čevljem. V paniki je ustavil, sprednji del rešilca je zanihal in vse, kar ni bilo pripeto, je poletelo. Zdravila, plastenke z infuzijsko raztopino in zavitki igel iz nezaklenjene omarice –

kar je bila kršitev pravil – so postali izstrelki. Nosila, ki jima jih pri gospodu Galenu ni bilo treba uporabiti, so se odbila od ene stene. Stetoskop je našel prosto pot, treščil ob vetrobransko steklo in padel na armaturo.

»Po polžje zapelji naprej,« je rekel Jason. »Po polžje, okej? Da ne bo še huje.«

Rob se je nežno dotaknil stopalke za plin in v tempu pešcev nadaljeval navkreber. Pojavljali so se novi in novi, zdelo se je, da jih je na stotine, nekateri so krvaveli, večina jih na videz ni bila poškodovana, vsi pa so bili na smrt prestrašeni. Jason je odprl okno na svoji strani in se nagnil ven.

»Kaj se dogaja? Naj mi kdo pove, kaj se dogaja!«

Neki moški, ves zaripel in zasopel, se je ustavil. »Avto je pripeljal. Zaoral je med ljudi kot kosilnica. Prekleti norec me je za las zgrešil. Ne vem, koliko jih je zbil. Bili smo natlačeni kot sardine, ker so bili povsod postavljeni količki, da smo stali v koloni. To je storil nalašč, zdaj pa vsi ležijo vseprek kot ... kot ... oh, preketo, kot lutke, napolnjene s krvjo. Najmanj štiri mrtve sem videl. Gotovo jih je še več.«

Odpravil se je naprej, a zdaj ko je adrenalin upadel, je le še klamal, ne pa tekel. Jason si je odpel varnostni pas, se nagnil skozi okno in zaklical: »Ste videli, katere barve je bil? Tisti avto?«

Moški se je, bled in upadlih lic, obrnil nazaj. »Sive. Bil je velik siv avto.«

Jason je spet sedel in pogledal Roba. Ne enemu ne drugemu ni bilo treba izreči očitnega: to je bil avto, ki sta se mu komaj izognila, ko sta zapustila McDonald's. In tisto na avtomobilski maski navsezadnje le ni bila rja.

»Greva, Robbie. S tem se bova ukvarjala pozneje. Samo spravi naju tja in pazi, da koga ne povозиš, okej?«

»Okej.«

Ko je Rob zapeljal na parkirišče, je panika že pojenjala. Nekateri so mirno odhajali, drugi so poskušali pomagati tistim, ki jih je sivi avto zadel; nekaj kretenov, ki se najdejo povsod, pa je fotografiralo ali snemalo s telefoni. Najbrž upajo, da bo posnetek na YouTubu dosegel vrtooglavo število ogledov, si je mislil Rob. Vsepovsod so ležali kromirani stebrički z rumenim trakom NI PREHODA.

Polijski avto, ki ju je prej prehitel, je bil parkiran ob stavbi, blizu spalne vreče, iz katere je molela tanka bleda roka. Čez vrečo, izpod katere se je v vse smeri širila krvava luža, je razkrečen ležal neki moški. Policist je rešilcu pomignil, naj zapelje naprej, in v pobliskujoči modri svetlobi vrtljive luči na njegovem patroljnem vozilu se je zazdelo, kot da mu je roka zadrhtela.

Rob je vzel prenosno UKV-postajo in izstopil, Jason pa je stekel k zadnjemu delu rešilca. Vrnil se je z reanimacijskim kovčkom in zunanjim defibrilatorjem. Postajalo je čedalje svetleje in Rob je opazil napis na transparentu, ki je plapolal nad glavnim vhodom v avditorij: **1000 SLUŽB ZAGOTOVLJENIH!** *Svojim meščanom stojimo ob strani!*
ŽUPAN RALPH KINSLER.

Okej, zdaj je razumel, čemu že navsezgodaj tolikšna množica. Zaposlitveni sejem. Odkar je tudi gospodarstvo leto poprej kot strela z jasnega doživelo srčno kap, je bilo povsod hudo, tu v tem mestecu ob jezeru pa je bilo še za spoznanje slabše, kajti tu so začela delovna mesta usihati še pred prelomom tisočletja.

Rob in Jason sta se odpravila proti spalni vreči, toda policist je odkimal. V obraz je bil pepelnato siv. »Tale tip in obe v vreči so mrtvi. Po moje sta to njegova žena in hči. Najbrž ju je poskušal nekako obvarovati.« Globoko iz grla se mu je izvil kratek zvok, kot bi se mu napol spahnilo, napol pa mu šlo na bruhanje, tako da si je dlan položil čez usta, potlej pa jo odmaknil in uperil prst: »Tistale gospa tamle je mogoče še pri življenju.«

Dotična gospa je ležala na hrbtu, noge pa je imela zasukane pod tako čudnim kotom, da je bilo jasno, da ima hude poškodbe. Elegantne bež hlače so imele v koraku temen madež od urina. Obraz – kar ji ga je še ostalo – je imela zamazan z motornim oljem. Polovico nosu in večino zgornje ustnice ji je odtrgalo. Režeč, nezavesten nasmešek je razgaljal prekrasno prevlečene zobe. Odtrgalo je tudi plašč in polovico pulija. Po vratu in ramenih je mrgolelo velikih, temnih modric.

Prekleti avto jo je kar povozil, si je mislil Rob. Speštal jo je kot stenico. Z Jasonom sta pokleknila k njej in si nataknila modre rokavice. Nedaleč stran je ležala njena torbica z delnim odtisom pnevmatike. Rob jo je vzel in jo zalučal zadaj v rešilca, saj je pomislil, da bodo odtis morda lahko uporabili kot dokaz ali kaj podobnega. In ženska bo torbico, seveda, hotela nazaj.

Če bo sploh preživela, se ve.

»Ne diha več, vseeno pa čutim utrip,« je dejal Jason. »Šibak je in neenakomeren. Sledi ji pulover.«

Rob je to tudi storil, s puloverjem vred pa je šel stran tudi nedrček, katerega naramnice so bile tako ali tako scefrane. Vse skupaj je potisnil nižje, da mu ne bo v napoto, se lotil zunanje masaže srca, tačas pa ji je Jason vstavil tubus.

»Bo preživela?« je vprašal policist.

»Ne vem,« je rekel Rob. »Midva bova poskrbela zanjo. Vi imate druge težave. Če bo po klancu gor pridrvelo še več rešilcev, kot sva skoraj midva, bo gotovo kdo še koga povozil.«

»Samo poglejta, no, povsod ležijo ranjeni in mrtvi. Tu je kot na bojišču.«

»Pomagajte, komur lahko.«

»Spet diha,« je oznanil Jason. »Dajva, Robbie, rešiva življenje. Vzemi UKV-postajo in sporoči v Kinerjevo, da dobijo poškodovanko, ki ima mogoče zlomljena vratna vretenca, poškodovano hrbtenico, notranje poškodbe, poškodbe obraza in bogve kaj vse še. V kritičnem stanju. Sproti ti bom dajal podatke o življenjskih znakih.«

Rob je vzpostavil povezavo z bolnišnico, Jason pa je še naprej stiskal dihalni balon. Zveza z urgenco je bila takoj vzpostavljena in glas na drugi strani je bil jasen in miren. Urgentni blok v Kinerjevi bolnišnici je bil usposobljen za najhujše primere, tako da so mu včasih rekli tudi *prvorazredni oddelek*, in na take stvari so bili dobro pripravljani. Petkrat letno so imeli vajo prav v ta namen.

Potem ko je opravil klic, si je zapisal raven kisika v krvi poškodovane (zanič, kot sta tudi predvidela), nato pa iz rešilca vzel vratno opornico in oranžno zajemalno nosilo. Zdaj so že prihajali tudi drugi rešilci, megla pa se je začela dvigati in razkrivati razsežnosti katastrofe.

Vse to je povzročil en sam avto, je pomislil Rob. Kdo bi to verjel?

»Okej,« je rekel Jason. »Če njeno stanje ni stabilno, je to vse, kar lahko storiva. Naloživa jo.«

Dvignila sta jo in zelo pazila, da je bilo nosilo ves čas v popolnoma vodoravnem položaju, jo prestavila v rešilca in jo

pripela na nosila s koleščki. Zaradi bledega, izmaličenega obraza in opornice je bila videti kot kakšna žrtev obreda iz grozljivk ... le da so bile tiste vedno mlade in privlačne, ta ženska pa je štela dobrih štirideset let, mogoče že petdeset. Torej je bila prestara, da bi iskala službo, bi si kdo mislil, Rob pa jo je samo pogledal in vedel, da ne bo nikoli več iskala službe. Ali pa hodila, kot kaže. Če je rojena pod srečno zvezdo, mogoče ne bo tetraplegičarka – če bo seveda sploh preživela – toda Rob bi rekel, da je od pasu navzdol pri njej vsega konec.

Jason je pokleknil, ji čez usta in nos namestil prozorno plastično masko in odprl dovod kisika iz rezervoarja pri vzglavju nosil. Masko se je orosila, kar je bil dober znak.

»Pa zdaj?« je vprašal Rob, s čimer je mislil, češ, kako lahko še pomagam.

»Med tisto kramo, ki je prej zletela po tleh, poišči ampulo adrenalina ali pa jo vzemi iz moje torbe. Utrip je bil nekaj časa v redu, zdaj pa spet pada. Potem pa zaženi mrcino. Po tehle poškodbah sodeč, bo pravi čudež, če bo sploh preživela.«

Rob je pod kupom povojev, ki so se razsuli iz škatle, našel ampulo in jo dal kolegu. Nato je zaloputnil vrata rešilca, sedel za volan in zagnal motor. Kdor je bil prvi na prizorišču množične nesreče, je moral biti tudi prvi v bolnišnici. Tako je imela gospa vsaj nekoliko večjo možnost preživetja. A kljub redkemu jutranjemu prometu je bilo do tja še vedno petnajst minut in pričakoval je, da bo mrtva, še preden prispejo pred Bolnišnico Johna M. Kinerja. Glede na njene poškodbe bi bilo to mogoče še najboljše.

Pa ni bila.

Ob treh popoldan istega dne, ko je bila njuna izmena že davno pri koncu, a sta bila veliko preveč na trnih, da bi sploh pomislila na odhod domov, sta Rob in Jason sedela v skupnem prostoru Gasilske postaje 3 in ob izključenem zvoku gledala program ESPN. Vsega skupaj sta opravila osem voženj, toda ženska je bila v najhujšem stanju.

»Martine Stover. Tako ji je ime,« se je nazadnje oglasil Jason. »Še vedno jo operirajo. Tačas ko si bil na veceju, sem poklical tja.«

»So kaj rekli, koliko možnosti ima?«

»Ne, ampak niso je kar pustili, kar tudi nekaj pomeni. Skoraj gotovo je iskala službo kot poslovna sekretarka. V njeni torbici sem iskal osebno – za krvno skupino sem pogledal na vozniško – in našel sem cel kup priporočil. Očitno je bila pri delu zelo uspešna. Nazadnje je bila zaposlena v Banki Amerike. Nato so morali zmanjšati število zaposlenih.«

»In če bo preživela? Kaj misliš? Samo noge?«

Jason je strmel v TV, kjer so košarkarji naglo tekali po igrišču, in dolgo ni rekel nič. Nato pa: »Če preživi, bo tetra.«

»Si prepričan?«

»Petindevetdesetodstotno.«

Na TV se je prikazal oglas za pivo. Mladi, ki razigrano plešejo v nočnem lokalju. Vsi se zabavajo. Za Martine Stover je bilo zabave konec. Rob si je poskusil predstavljati, kaj jo čaka, če se izmaže. Življenje v električnem invalidskem vozičku, ki ga bo upravljala s pihanjem v cevko. Hranili jo bodo s pasirano brozgo ali pa prek infuzije. Dihala bo z respiratorjem. Srala bo v vrečko. Čaka jo življenje v zdravstvenem somraku.

»Christopherju Reevu ni šlo tako slabo,« je rekel Jason, kot bi mu bral misli. »Dobro se je držal. Bil je dober zgled. Sledil je vodilu *glavo pokonci*. Mislim, da je celo režiral en film.«

»Seveda je imel glavo pokonci,« je odvrnil Rob. »In to zaradi vratne opornice, ki je nikoli ni snel. In zdaj je mrtev.«

»Bila je lepo napravljena,« je rekel Jason. »Elegantne hlače, drag pullover, lep plašč. Poskušala se je postaviti nazaj na noge. In potem je prišel neki *prasec* in ji vse to odvezel.«

»So ga že našli?«

»Ne da bi vedel. Ko ga bodo, pa upam, da ga obesijo za jajca.«

Ko sta sodelavca naslednji večer v bolnišnico pripeljala žrtev srčnega infarkta, sta pogledala še k Martine Stover. Bila je na intenzivnem oddelku, kazala pa je tiste znake povečanih možganskih funkcij, ki napovedujejo skorajšnje prebujenje iz nezavesti. In ko se bo ovedela, ji bo moral nekdo sporočiti slabo novico: da je od vratu dol hroma.

Rob Martin je bil samo vesel, da tega ne bo treba storiti njemu.

In moškega, ki so ga mediji poimenovali morilec v mercedesu, še vedno niso ujeli.

STEPHEN KING

KONEC IZMENE

TRILOGIJA O BILLU HODGESU

K8 DIZAJN
grafično oblikovanje